

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2014/1.DÖNEM

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVLARI

DIŞ TİCARET VE KAMBIYO MEVZUATI

9 Mayıs 2014-Cuma 18:00

SORULAR

Soru 1: Aşağıdaki kavramlar neyi ifade eder? Belirtiniz.

- a) Eşyanın gümrüğe sunulması
- b) Eşyanın teslimi
- c) Gümrüklenmiş değer
- d) Eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi
- e) Konsinye ihracat
- f) ATA Karnesi

Soru 2: Gümrük kanunu 5 inci maddesinde düzenlenen temsil hakkı ile ilgili bilgi veriniz.

Soru 3: Gümrük yönetmeliğinde belirtilen gümrük antreposu, genel antrepo ve özel antrepo tanımlarını yazınız, gümrük antrepo tipleri hakkında bilgi veriniz.

Soru 4: Dahilde işleme tedbirlerini sayarak her birini tanımlayınız.

Soru 5: Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/35 numaralı Tebliğ ile belirlenen

- a) Altın, gümüş ve platin depo hesaplarının açılması
- b) Muhasebeleştirilmesi ve faiz ve kâr payına esas tutarlar
- c) Faiz veya kâr payı ödemeleri
- d) Geri ödeme
- e) Altın, gümüş, platin kredisi açılması ve
- f) Altın, gümüş, platin fiyatlarının belirlenmesi

ile ilgili hükümler hakkında bilgi veriniz.

CEVAPLAR

Cevap 1)

- a) “Eşyanın gümrüğe sunulması” deyimi, eşyanın gümrük idaresine ya da gümrükçe tayin edilen veya uygun görülen herhangi bir yere getirilmesi üzerine, belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, gümrük idarelerine yapılan bildirimidir;
- b) “Eşyanın teslimi” deyimi, eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejimi ile öngörülen amaçlar doğrultusunda gümrük idareleri tarafından ilgisine teslimini;
- c) “Gümrüklenmiş değer” deyimi, Uluslararası Kıymet Sözleşmesine göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamı
- d) Eşyanın kayıt yoluyla rejime geçişi: Eşyanın rejime geçişine ilişkin gümrük işlemlerinin gümrük idaresi yerine yükümlünün kendi tesislerinde yerinde gümrükleme yoluyla gerçekleştirilmesi ve gümrük idaresince uygun bulunması halinde, beyanın beyanname verilmesi yerine ticari kayıtlara giriş yoluyla yapılması
- e) **Konsinye ihracat:** Kesin satışı daha sonra yapılmak üzere yurt dışındaki alıcılara, komisyonculara, ihracatçının yurt dışındaki şube veya temsilciliklerine mal gönderilmesi.
- f) **ATA Karnesi:** ATA karnesi uluslararası ATA Sözleşmesi ve eşyanın yurtdışına çıkarılma amacına göre farklılık gösteren Ek Sözleşmeler kapsamında, taraf ülkeler arasında, başka herhangi bir belgeye gerek duyulmaksızın, eşyanın geçici olarak ithalat ve ihracatını sağlayan gümrük belgesidir.

Cevap 2) Temsil Hakkı : Bütün kişiler, gümrük mevzuatı ile öngörülen tasarrufları ve işlemleri gerçekleştirmek üzere gümrük idarelerindeki işleri için bir temsilci tayin edebilirler.

Transit taşımacılık yapan veya arızı olarak beyanda bulunan kişiler hariç olmak üzere, temsilci Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bulunan kişilerdir.

Temsil, doğrudan veya dolaylı olabilir. Temsilci, doğrudan temsil durumunda başkasının adına ve hesabına hareket eder. Dolaylı temsil durumunda ise kendi adına, ancak başkasının hesabına hareket eder. Temsilci, temsil edilen kişi namına hareket ettiğini beyan etmek, temsilin doğrudan veya dolaylı olduğunu belirtmek ve sahip olduğu temsil yetki belgesini gümrük idarelerine ibraz etmek zorundadır.

Bir başka kişi adına veya hesabına hareket ettiğini beyan etmeyen ya da bir temsil yetkisine sahip olmadığı halde, başka bir kişi adına ya da hesabına hareket ettiğini beyan eden kişi, kendi adına ve kendi hesabına hareket ediyor sayılır.

Cevap 3)

(1) Gümrük antrepoları, genel ve özel antrepo olmak üzere ikiye ayrılır. Uygulamadaki özellikleri sebebiyle, genel antrepoların, A, B ve F tipleri; özel antrepoların, C, D ve E tipleri bulunur.

a) **A tipi antrepo,** işleticisinin, stok kayıtlarını tuttuğu ve antrepoya konulan eşyada her hangi bir noksanlık olması halinde gümrük vergilerini ödemekten sorumlu olduğu genel antrepo tipidir.

b) **B tipi antrepo,** antrepoya konulan eşyadan, Kanununun 97 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kullanıcının sorumlu olduğu, antrepo beyannamesini kullanıcının verdiği genel antrepo tipidir. Antrepo işleticisinin sorumluluğu sınırlıdır. Antrepo işleticisi sadece antrepoyu kiralar. Antrepo stok kayıtları tutulmadığından, beyanname ve belgeler gümrük kontrolüne esas teşkil eder.

- c) **C tipi antrepo**, işleticisi ve kullanıcısı aynı kişi olan ve antrepoya alınan eşyadan bu kişinin sorumlu olduğu özel antrepo tipidir.
- ç) **D tipi antrepo**, işleticisi ve kullanıcısının aynı kişi olduğu, Kanunun 104 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının uygulandığı özel antrepo tipidir.
- d) **E tipi antrepo**, işleticisi ve kullanıcısının aynı kişi olduğu, Kanunun 93 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, izin hak sahibinin depolama yerinin antrepo addedildiği veya depolama yeri olmazsa dahi eşyaya antrepo rejimi hükümlerini uygulandığı özel antrepo tipidir.
- e) **F tipi antrepo**, gümrük idarelerince işletilen genel antrepo tipidir.

Cevap 4) Dâhilde işleme tedbirleri:

Şartlı Muafiyet Sistemi: Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ve serbest dolaşımda bulunmayan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinin, Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmalarca, ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, vergisi teminata bağlanmak suretiyle ithal edilmesi ve ihracat taahhüdünün gerçekleşmesini müteakip, alınan teminatın iade edilmesidir.

Geri ödeme sistemi: Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında serbest dolaşıma giren hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşya, ambalaj ve işletme malzemesinden elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, ithalat esnasında alınan verginin (işletme malzemesine ilişkin katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi hariç) geri ödenmesidir.

Cevap 5)

- a) **Altın, gümüş ve platin depo hesapları** (1) Bankalar Türkiye'de ve yurt dışında yerleşik gerçek ve tüzel kişiler adına vadeli veya vadesiz olarak altın, gümüş ve platin depo hesabı açabilirler. Bu hesaplar, altın, gümüş ve platinin fiziken teslimi, yurtiçi ya da yurtdışı banka hesaplarından transferi veya bankalarca satış yapılmak suretiyle açılabilir.
- (2) Altın, gümüş ve platinin yurt içindeki ve yurt dışındaki bankalar nezdinde bulunan depo hesapları arasında altın için 1000/1000, gümüş ve platin için 100/100 saflığa göre elektronik olarak transferi mümkündür.
- b) Altın, gümüş ve platin depo hesapları açıldığı saflığa tekabül eden gram karşılığı ile muhasebeleştirilir. Müşteriye verilen hesap cüzdanında ve alım satım belgesinde, depo hesabındaki tutarın, altın için 995/1000 ve 1000/1000, gümüş ve platin için 100/100 saflığa göre dönüşüm yapılarak belirtilmesi gereklidir.
- c) Depo hesapları için bankalarca tespit edilecek oranlar üzerinden tahakkuk ettirilecek faiz veya kâr payları, hesaplarda altın, gümüş veya platin olarak izlenir. Faiz veya kâr payı ödemeleri altın, gümüş, platin veya bunların ödeme günündeki karşılığı Türk Lirası veya döviz cinsinden yapılabilir.
- d) Depo hesaplarından hesap cüzdanında kayıtlı altın, gümüş veya platin miktarının kısmen veya tamamen mudiye teslimi şeklinde ödeme yapılabilir. Banka ile mudi arasında varılacak anlaşmaya göre bankalarca altın, gümüş veya platin, ödeme günündeki değeri üzerinden satın alınabilir ve karşılığında mudiye Türk Lirası veya döviz ödenebilir.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

- e) Bankalar depo hesapları karşılığı altın, gümüş, platin ile satın aldıkları altın, gümüş veya platinin teslimi veya karşılığının Türkiye’de yerleşik müşteriye Türk Lirası, yurt dışında yerleşik müşteriye ise Türk Lirası veya döviz olarak ödenmesi suretiyle;
- Kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden Türkiye’de veya yurt dışında yerleşik kişilere,
  - Türkiye’de veya yurt dışında yerleşik kişilere tutarı en az 5 milyon ABD Doları ve ortalama vadesi bir yılın üzerinde olmak üzere,
  - Türkiye’de veya yurtdışında yerleşik kişilere teminat olarak alacakları Türkiye’deki şubelerinde bulundurulmuş kıymetli maden depo hesabı ve/veya altına dayalı sermaye piyasası aracı tutarını geçmemek üzere,
- altın, gümüş veya platin kredisi kullanılabılır.
- f) Altın, gümüş veya platin alı ve satı fiyatları bankalarca, serbestçe tespit edilir.